

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาถึงพฤติกรรมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานและการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs เพื่อศึกษาการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในกลุ่มของผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ในจังหวัดสมุทรสงคราม ประชากร ได้แก่ กลุ่มชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่ม OTOP และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ที่ประกอบอาชีพการผลิตน้ำตาลมะพร้าว ใน 3 อำเภอประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที ในจังหวัดสมุทรสงคราม รวมจำนวน 85 ราย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหาค่าร้อยละ, และ S.D. ดังนี้

ตอนที่ 1. เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

1.1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล (Check list)

1.2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมในการทำงาน (Rating Scale)

1.3 ข้อมูลปัจจัยด้านเครื่องจักร (Check list)

1.4 ข้อมูลปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Check list)

ตอนที่ 2. เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการลดอุบัติเหตุในการทำงาน

2.1 ด้านนโยบายขององค์กร (Rating Scale)

2.2 ด้านการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัย (Rating Scale)

2.3 ด้านกระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ลักษณะของเทคโนโลยีการจัดการสินค้าของชุมชน OTOP สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ เทคโนโลยีการจัดการสินค้า เทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีคุณภาพและมาตรฐาน เทคโนโลยีการบำรุงรักษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานและความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะปลายเปิด (Opened)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยด้านพฤติกรรมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ปัจจัยด้านบุคคลอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนมากที่สุด คือ 20-30 ปี มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 และน้อยที่สุดอายุมากกว่า 40 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 และน้อยที่สุดเป็นเพศหญิงมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

สถานภาพโสดของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ สถานภาพโสดมีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 รองลงมาคือ แต่งงาน มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 สถานภาพแยกกันอยู่จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70 และน้อยที่สุดคือสถานภาพหย่าร้างจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30

จำนวนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ ปวส. มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.90 รองลงมาคือ ปริญญาตรี มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า ม.6 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.70

อายุงานของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ มากกว่า 10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 38.60 รองลงมาคือ อายุงาน 1 - 5 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และน้อยที่สุดคืออายุงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับปัจจุบันมากที่สุดคือ 10,001-20,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 77.10 รองลงมา รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทเป็นจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 และน้อยที่สุดคือรายได้มากกว่า 20,000 บาทจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60

ชั่วโมงการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำในปัจจุบันมากที่สุดคือ มากกว่า 8 ชั่วโมง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 และน้อยที่สุดคือ 8 ชั่วโมง เป็นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70

ระบบการทำงานในแผนกของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำในปัจจุบันมากที่สุดคือ มีกะจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และน้อยที่สุดคือไม่มีกะจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

การทำงานล่วงเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำในปัจจุบันมากที่สุดคือ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 และน้อยที่สุดคือไม่ทำจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม “ความถี่ในการทำงานล่วงเวลา”

ความถี่ในการทำงานล่วงเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำในปัจจุบันมากที่สุดคือ ไม่ได้ทำจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 รองลงมา สัปดาห์ละ 1- 3 วัน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 และน้อยที่สุดคือไม่ทำจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70

1.2 เกี่ยวกับพฤติกรรมในการทำงาน

ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับพฤติกรรมในการทำงานที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานในกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ผลิตไม่สุขุมหรือในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 รองลงมาเป็นการตรวจสอบสภาพความพร้อมของเครื่องจักรก่อนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.24 และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าไม่ได้รับประทานยาแก้แพ้ แก้หวัด ก่อนเข้าปฏิบัติงานหรือในขณะที่ปฏิบัติงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.67

1.3 ปัจจัยด้านเครื่องจักร

อายุงานของเครื่องจักรที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในปัจจุบันมากที่สุดคือ 3 ปี จำนวน 41คน คิดเป็นร้อยละ 58.60รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 15คน คิดเป็นร้อยละ 21.40และน้อยที่สุดคือน้อยกว่า 1-3 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

เครื่องจักรที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในปัจจุบันมีการหยุดทำงานมากที่สุดคือ สัปดาห์ละ 1-3 ครั้ง จำนวน 34คน คิดเป็นร้อยละ 48.60รองลงมาคือ ไม่มีการหยุดจำนวน 21คน คิดเป็นร้อยละ 30.00และน้อยที่สุดคือมากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ21.40

เครื่องจักรที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานอยู่ในปัจจุบันมีการชำรุด-บกพร่องมากที่สุดคือ สัปดาห์ละ 1-3 ครั้งจำนวน 32คน คิดเป็นร้อยละ 45.70รองลงมาคือ ไม่มีการชำรุดบกพร่องจำนวน 24คน คิดเป็นร้อยละ 34.30และน้อยที่สุดคือมากกว่าสัปดาห์ละ 3 ครั้ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

เครื่องจักรที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานอยู่ในปัจจุบันมีการดัดครอบป้องกันอันตรายมากที่สุดคือ มีการดัดครอบจำนวน 58คน คิดเป็นร้อยละ 82.90และน้อยที่สุดคือไม่มีการดัดครอบจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10

1.4 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยในการทำงาน

แสงสว่างในที่ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมากที่สุดคือ พอดีจำนวน 39คน คิดเป็นร้อยละ 55.70รองลงมาคือ น้อยไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60และน้อยที่สุดคือ มากเกินไปจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70

เสียงในที่ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมากที่สุดคือ ดังเกินไปจำนวน 22คน คิดเป็นร้อยละ 31.40และน้อยที่สุดคือปกติ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 68.60

อุณหภูมิในที่ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมากที่สุดคือ ปกติจำนวน 36คน คิดเป็นร้อยละ 51.40และน้อยที่สุดคือ ร้อนมาก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ48.60

ฝุ่นในที่ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมากที่สุดคือ มีฝุ่นจำนวน 52คน คิดเป็นร้อยละ 74.30 และน้อยที่สุดคือไม่มีฝุ่นจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70

สารเคมีในที่ทำงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมากที่สุดคือ ไม่มีสารเคมีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 และน้อยที่สุดคือมีสารเคมี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

แนวทางการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน

ค่าเฉลี่ยแนวทางในการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานของในกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ในจังหวัดสมุทรสงครามมีแนวทางในการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.24 แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ด้านนโยบายขององค์กรอยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ การติดป้ายประกาศนโยบายด้านความปลอดภัยจากฝ่ายบริหารในที่ที่ชัดเจน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.63 อยู่ในระดับดี รองลงมาคือ สอดแทรกนโยบายด้านความปลอดภัยในคู่มือปฐมนิเทศ อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.61 สอดแทรกนโยบายด้านความปลอดภัยในเอกสารการอบรมต่างๆ ของลูกจ้าง อยู่ในระดับดีมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.56 และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ แจ้งนโยบายความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้กับลูกจ้างทุกคนทราบ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.11

2. ด้านการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.88 ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ จัดอบรมให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการทำงานแก่ลูกจ้างอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.27 รองลงมา จัดหัวหน้าสอนงานที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ลูกจ้างอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.21 ผู้ผลิตไปดูงานด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.14 จัดอบรมเรื่องความปลอดภัยในการทำงานแก่ผู้ผลิตในชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.93 และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ จัดอบรมและฝึกซ้อมหนีภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น ไฟไหม้ แผ่นดินไหวอยู่ในระดับน้อย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.87

3. ด้านกระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.37 ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ จัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยบำรุงรักษาเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 รองลงมา จัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยตรวจสอบอุปกรณ์กันเขตพื้นที่อันตรายให้สามารถป้องกันอันตรายได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47 รองลงมาจัดตารางและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบคอยตรวจสอบให้มีเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้กับพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.46 และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือ จัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยตรวจสอบระบบสัญญาณเตือนภัยต่างๆ เช่น ไฟไหม้ แผ่นดินไหว สารเคมีรั่ว อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.26

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs ประกอบไปด้วยเทคโนโลยีการจัดการสินค้า เทคโนโลยีการผลิต เทคโนโลยีคุณภาพและมาตรฐาน เทคโนโลยีการบำรุงรักษา เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งแวดล้อมในการทำงานและความปลอดภัยในการทำงาน

ในด้าน การวางแผนการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดคนและมอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.63 มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาการวางแผนล่วงหน้าในการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.19 อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 อยู่ในระดับปานกลาง

ในด้าน การผลิตของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.99 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประมาณระยะเวลาในกระบวนการผลิตต่อชิ้นงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.53 มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาการปรับปรุงกระบวนการผลิตในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการนำเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.31 อยู่ในระดับน้อย

ด้านคุณภาพและมาตรฐานของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.92 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การรับประกันสินค้าหลังการขาย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.43 มากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ก่อนการจัดจำหน่าย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.99 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สารเคมีตกค้างในผลิตภัณฑ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 อยู่ในระดับน้อย

ด้านการบำรุงรักษาของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.43 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการจดบันทึกความถี่ในการซ่อมบำรุงเครื่องมือ/เครื่องจักร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.63 มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาการทำงบประมาณการซ่อมบำรุง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.69 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คู่มือการใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์ซ่อมบำรุงที่ถูกต้อง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 อยู่ในระดับน้อย

ด้านสารสนเทศของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs พบว่าโดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.16 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานของรัฐ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.66 มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลางรองลงมาการเข้าร่วมโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการขาย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.39 อยู่ในระดับ 2.39 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การออกแบบสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลความต้องการของลูกค้า มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.59 อยู่ในระดับน้อย

ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานและความปลอดภัยในการทำงานของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs พบว่าโดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.90 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.63 มากที่สุด รองลงมาแสงสว่างเพียงพอในการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.39 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัญหาเสียงดังในการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.27 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สำหรับข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นมีดังนี้

1. ต้องการให้จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือป้องกันอันตรายที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อจำนวนพนักงาน
2. ต้องการให้จัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่องานที่ทำ
3. ต้องให้มีการจัดอบรมให้มากกว่า เพื่อความปลอดภัยแก่พนักงาน
4. ต้องการให้มีการตรวจสอบเครื่องจักรก่อนปฏิบัติงาน
5. ต้องการให้พนักงาน/ลูกจ้างมีจิตสำนึกในการทำงานที่ถูกต้องและควรสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันทุกครั้งก่อนปฏิบัติงาน
6. ต้องการให้ปฏิบัติงานตามขั้นตอนและเชื่อฟังหัวหน้างานที่บอกขั้นตอนการทำงาน
7. ต้องการให้ปรับปรุงเรื่องเสียง เพราะที่ทำงานเสียงดัง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบุคคล

อายุการทำงานและจำนวนชั่วโมงในการทำงาน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน เนื่องจากขาดความรู้ความเชี่ยวชาญและจำนวนชั่วโมงการทำงานที่มากเกินไปทำให้ร่างกายเกิดความเมื่อยล้า สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนาวรัตน์ ชามประโคน (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการฝ่ายผลิตของบริษัท บางกอกกล๊าส จำกัดพบว่าปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จะเห็นว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิต (กรวิกา หาระสารและคณะ: 2558) พบว่า เพศ ชั่วโมงการทำงานปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน และเพื่อลดอุบัติเหตุจากการทำงานต้องมีกิจกรรมในการป้องกัน เช่นการจัดกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยและจัดอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยให้มากขึ้น วิทิต กมลรัตน์(2552) กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีพฤติกรรมความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อมสูงถึงสูงมาก 2. ปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน 3 ตัวคือ เพศ(ชาย) อายุงาน และทัศนคติ โดยตัวแปรเพศ(ชาย)เป็นความสัมพันธ์ในทางลบ (Beta = -0.232)ส่วนอีก 2 ตัวแปรคือทัศนคติ (Beta = 0.199) และความรู้เป็นความสัมพันธ์ทางบวก นั่นคือ เพศชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยน้อยกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีอายุงานนานกว่า และผู้ที่มีทัศนคติดีกว่าจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยมากกว่า 3.แนวทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุในโรงงานที่เกิดจากพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของพนักงาน คือ กิจกรรมของฝ่ายการบริหาร,กิจกรรมด้านการส่งเสริมและกิจกรรมด้านการฝึกอบรม

5.2.2 จากการศึกษาพฤติกรรมในการทำงานของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และSMEs ระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ผลิตไม่สุขุมบุหรืในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่ดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 รองลงมา มีการตรวจสอบสภาพความพร้อมของเครื่องจักรก่อนปฏิบัติงาน อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.24 และข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าไม่ได้รับประทานยาแก้แพ้ แก้หวัดก่อนเข้าปฏิบัติงานหรือในขณะที่ปฏิบัติงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.67 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกรินทร์ พงศ์จิราธิพา (2547) พบว่า พฤติกรรมใน

การทำงานมีผลต่อความปลอดภัยในการทำงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520:10) ที่ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมทุกประเภทที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การคิด ความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ ซึ่งตรงกับณัฐพงศ์ ปานศิริ (2557) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการทำงานด้านความปลอดภัยในการทำงานคือ การรับรู้ในเรื่องของการให้คำแนะนำ โอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุและการป้องกันในการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและตรงกับ เสาวนีย์ เผ่าเมือง (2554) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก

5.2.3 จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเครื่องจักรที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs พบว่า ตรวจสอบสภาพความพร้อมของเครื่องจักรก่อนปฏิบัติงานมีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.24 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ ชามประโคน (2551) พบว่าปัจจัยด้านเครื่องจักรมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและประเมินความเสี่ยงของอันตรายและผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยจะดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้มั่นใจว่าระบบการป้องกันและแก้ไขความเสี่ยงจะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม(Environment)นั้น พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเขต Vol.19 No.2 May - August 2014 ควบคุมพื้นที่การปฏิบัติงานที่เป็นพื้นที่อันตราย รวมทั้งไม่ได้กำหนดระเบียบการเข้าพื้นที่ทำงานที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ (ชัยยุทธ ขวลิตนิธิกุล, 2532).

5.2.4 จากการวิเคราะห์แนวทางการลดอุบัติเหตุในการทำงานที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ในภาพรวมพบว่า มีแนวทางในการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.24 โดยจะเห็นว่าด้านนโยบายขององค์กรติดป้ายประกาศนโยบายด้านความปลอดภัยจากฝ่ายบริหารในที่ชัดเจน อยู่ในระดับดีมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.63 รองลงมาด้านกระบวนการผลิตและสภาพแวดล้อมในการทำงาน จัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยบำรุงรักษาเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน อยู่ในระดับดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 และจัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยตรวจสอบอุปกรณ์กันเขตพื้นที่อันตรายให้สามารถป้องกันอันตรายได้อย่างมีประสิทธิภาพมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47 แต่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ต้องมีแนวทางในการจัดตารางและมอบหมายผู้รับผิดชอบคอยตรวจสอบระบบสัญญาณเตือนภัยต่างๆ เช่น ไฟไหม้ แผ่นดินไหว สารเคมีรั่ว อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.26 และสอดคล้องกับ ฉัตรศักดิ์สิทธิ์ทรัพย์ (2557) ศึกษาแนวทางการจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของพนักงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมเครื่องทำความเย็นไทยผู้ประกอบการต้องสนใจและใส่ใจกับการบังคับใช้กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน มีการสื่อสารนโยบายและการให้ความรู้กับพนักงานในองค์กร เพื่อให้มีความรู้ความตระหนักด้านความปลอดภัยในโรงงาน โรงเรือนที่ผลิตสินค้า มีการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตสินค้าด้วยกันโดยให้สถานประกอบการรวมกลุ่มกัน เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ความคิดเห็นในด้านความปลอดภัยรวมถึงออกแบบสถานที่ทำงานให้มีความปลอดภัย ค้นหาความเสี่ยงในการทำงานเพื่อป้องกันอันตรายในการทำงานที่อาจจะเกิดขึ้น และมาตรการในการลดความสูญเสีย

ด้วยการดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของพนักงานในเชิงป้องกันในปัจจุบันและอนาคต ในการดำเนินการด้านการฝึกอบรม การจัดการด้านอุปกรณ์ส่วนตัวด้านความปลอดภัยและพื้นที่ปฏิบัติงาน และการคำนึงถึงสุขภาพและสุขอนามัย รวมถึงสภาพแวดล้อมโดยรอบตามลำดับ ดังนั้น ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยจึงควรร่วมกันจัดทำแนวทางการจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ส่วนตัวด้านความปลอดภัยและพื้นที่ปฏิบัติงานแก่พนักงานในสถานประกอบการ

ในด้านการวางแผนการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.89 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดคนและมอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.63 มากที่สุด สอดคล้องกับมณฑล ขำหาญ. (2547: บทคัดย่อ) โดยมีการวางแผนการผลิต ซึ่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต มีการจัดการในองค์กรทำให้รู้จักการทำงานเป็นทีม ตรงกับขวัญกมล ดอนขวา(2556) ศึกษาการจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการวิจัยเรื่อง การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการจัดการด้านการผลิต การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ การจัดการด้าน การตลาด และการจัดการการเงินและบัญชี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการธุรกิจชุมชน ส่วนความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีความรู้และคุณธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50 อยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับไพศาล ธีรวงษ์ และคณะ.(2544: 35-39) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ด้านการตลาดของสมาชิกกลุ่มอาชีพผลิตลอดช่องสมุนไพรไทยพบว่า การให้สัดส่วนด้านการจัดจำหน่าย สมาชิกได้รับการพัฒนาความรู้อยู่ในระดับมากที่สุดคือ การเลือกทำเลที่ตั้ง การจำหน่ายโดยใช้พ่อค้าคนกลางการฝากขาย และการนำสินค้าขึ้นสู่ SMEs

ในด้านการผลิตของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.99 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประมาณระยะเวลาในกระบวนการผลิตต่อชิ้นงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.53 มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดการนำเครื่องจักรที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.31 อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับมณฑล ขำหาญ. (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระบบการบริหารจัดการธุรกิจชุมชนท้องถิ่นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดเชียงใหม่ระบบการบริหาร พบว่า วัสดุที่ใช้สามารถหาได้จากในท้องถิ่นซึ่งเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์

ด้านคุณภาพและมาตรฐานของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.92 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การรับประกันสินค้าหลังการขาย มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.43 มากที่สุด อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สารเคมีตกค้างในผลิตภัณฑ์ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) กลุ่มแม่บ้านขนมไทยศูนย์ OTOP คลองสามได้รับการตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอนในการผลิตทุก ๆ 6 เดือน จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจังหวัด (มผช.) สำหรับผลิตภัณฑ์ขนมสาเกี๋เม็ดขนุน และขนมทองหยอด ทั้งยังมีการควบคุมคุณภาพมาตรฐานในทุกขั้นตอนของการผลิตสินค้า กลุ่มแม่บ้านขนมไทยศูนย์ OTOP คลองสามมีกระบวนการผลิตสินค้าที่มี

ความสะอาด และมุ่งเน้นการคัดสรรคุณภาพของวัตถุดิบที่ใช้มาจากภายในชุมชน โดยจะต้องมีความสดใหม่และไม่ใช้สารกันบูดในการผลิต รวมถึงการสืบทอดเอกลักษณ์รสชาติของสูตรขนมที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษโบราณอย่างแท้จริง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี: 2549) เมื่อนำมาตรฐานการผลิต มผช / อย. มาใช้ในกระบวนการผลิตแล้วก่อให้เกิดประโยชน์อาทิความเป็นเลิศในการแข่งขัน เพราะผลิตภัณฑ์มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภคสร้างความสะอาดปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานในขณะที่ปฏิบัติงานมีการควบคุม และรักษามาตรฐานความสะอาด และถูกสุขลักษณะของโรงงานมีความสะอาด และง่ายต่อการติดตามข้อมูลความคล่องตัวในการดูแล การจัดการ และการประเมินงานในโรงงาน ลดของเสียอันเนื่องมาจากการผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีผลให้เกิดเพิ่มผลผลิตให้กับหน่วยงานรวมถึงสร้างทัศนคติที่ดีและถูกต้องแก่ผู้ปฏิบัติงานอ้างอิง http://www.foodnetworksolution.com/news_and_Articles/article/0062/good-manufacturing-practice ซึ่งมาตรฐานการผลิตอาหารจะต้องมีการกำหนดวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิต และการเก็บรักษาอาหารจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่างๆ ในด้านสถานที่ตั้งและอาคารผลิตดังต่อไปนี้

1. สถานที่ตั้งและอาคารผลิต

- 1.1 สถานที่ตั้งตัวอาคาร ต้องอยู่ในที่ที่จะไม่ทำให้อาหารที่ผลิตเกิดการปนเปื้อนได้ง่าย โดย
  - 1.1.1 สถานที่ตั้งตัวอาคารและบริเวณโดยรอบสะอาด ไม่ปล่อยให้มีการสะสมสิ่งปฏิกูลอันอาจเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลง รวมทั้งเชื้อโรคต่างๆ ขึ้นได้
  - 1.1.2 อยู่ห่างจากบริเวณหรือสถานที่ที่มีฝุ่นมากผิดปกติ
  - 1.1.3 ไม่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่น่ารังเกียจ
  - 1.1.4 ไม่มีน้ำขังและมีท่อระบายน้ำ มีกรรมวิธีในการป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์นำโรค
- 1.2 อาคารผลิตมีขนาดเหมาะสม มีการออกแบบและก่อสร้างในลักษณะที่ง่ายแก่การทะนุบำรุงสภาพรักษาความสะอาด และสะดวกในการปฏิบัติงาน โดย
  - 1.2.1 พื้น ฝาผนัง และเพดานของอาคารสถานที่ผลิต ต้องก่อสร้างด้วยวัสดุที่คงทนเรียบทำความสะอาด และซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลา
  - 1.2.2 ต้องแยกบริเวณผลิตอาหารออกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับที่อยู่อาศัย
  - 1.2.3 ต้องมีมาตรการป้องกันสัตว์และแมลงไม่ให้เข้าไปในบริเวณอาคารผลิต
  - 1.2.4 มีพื้นที่เพียงพอที่จะติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต และแบ่งเป็นสัดส่วน
  - 1.2.5 ไม่มีสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตอยู่ในบริเวณผลิต
  - 1.2.6 จัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน (สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) มกราคม 2556

แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงทางด้านอาหารเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางอาหารของประเทศ การตั้งคณะกรรมการอาหารแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ตลอดจนแผนงานหรือยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ที่ให้ความสำคัญของอาหารในมิติต่างๆ ในอันที่จะนำมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการด้านอาหารเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ภายใต้บริบทของกระแสโลกาภิวัตน์โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่มีการตั้งเป้าหมายว่า อาเซียนจะกลายเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตเดียวภายในปี พ.ศ. 2558 ดังนั้นสำหรับประเทศไทยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่ส่งผลต่อผลิตภาพการผลิต และในอนาคตการส่งออกจะต้องของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอาหาร และน้ำตาลมะพร้าวต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดการขาดแคลนอาหารในประเทศที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศ ขาดความมั่นคงทางอาหารในอนาคตได้ รวมถึงการใช้สัญลักษณ์ในการตั้งชื่อทางการค้าจริยญา ธรรมโชโต(2554) ชื่อชนิดของสินค้าและชื่อทางการค้าแสดงให้เห็นถึงการตั้งชื่อที่สะท้อนความเป็นวิถีชีวิตของท้องถิ่น ผ่านชื่อวัตถุดิบหรือการใช้คำภาษาไทยถิ่นได้

ด้านการบำรุงรักษาของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.43 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อการจดบันทึกความถี่ในการซ่อมบำรุงเครื่องมือ/เครื่องจักร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.63 มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คู่มือการใช้งานเครื่องมือและอุปกรณ์ซ่อมบำรุงที่ถูกต้อง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 อยู่ในระดับน้อยสอดคล้องกับเอกชัย พิจารณ์ (2554) พบว่า การวางแผนในการซ่อมบำรุงนั้นสามารถลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้โดยง่ายและอริบ ขาวังษ์รัตนโยธิน (2553) ศึกษาการวางแผนบำรุงรักษาเครื่องขึ้นรูปผลิตภัณฑ์กรณีศึกษา : โรงงานอุตสาหกรรมเซรามิก การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนี้ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการวางแผนบำรุงรักษาเครื่องอัดขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมการผลิตเซรามิก โดยประยุกต์ใช้นโยบายการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน ซึ่งในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการขัดข้องของเครื่องจักรให้น้อยลง เมื่อมีการนำนโยบายการบำรุงรักษาเชิงป้องกันมาใช้ ทำให้สามารถวิเคราะห์หาสาเหตุของการขัดข้องและระยะเวลาการหยุดของเครื่องจักรออกมาได้ นอกจากนี้ การบำรุงรักษาด้วยตนเองก็ถูกนำมาใช้ด้วยเช่นกัน อาทิ การทำความสะอาด การตรวจสอบ และการหล่อลื่น ซึ่งกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้จะถูกนำไปใช้เพื่อกำหนดเป็นตารางการบำรุงรักษาตามระยะเวลาต่อไป โดยการปฏิบัติตามมาตรฐานการบำรุงรักษาจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมการบำรุงรักษาจะสามารถดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หลังจากที่ได้ดำเนินการบำรุงรักษาเชิงป้องกันกับเครื่องจักรที่ทำการศึกษาก่อนแล้ว ผลที่ได้ คือ ระยะเวลาเฉลี่ยระหว่างการเกิดเหตุขัดข้องของเครื่องจักรเพิ่มขึ้น 56.99% ระยะเวลาเฉลี่ยการซ่อมแซมของเครื่องจักรลดลง 48.77% และอัตราความพร้อมใช้งานเครื่องจักรเพิ่มขึ้น 1.66%

ด้านสารสนเทศของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs พบว่าโดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.16 อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การประชาสัมพันธ์ผ่านหน่วยงานของรัฐ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.66 มากที่สุด อยู่ในระดับปานกลางและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การออกแบบสำรวจเพื่อเก็บข้อมูลความต้องการของลูกค้า มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.59 อยู่ใน

ระดับน้อยสอดคล้องกับไพศาล ธีรพงษ์ และคณะ(2544: 35-39) การส่งเสริมการตลาด สมาชิกได้รับการพัฒนาความรู้ในระดับมากที่สุด คือการสร้างทัศนคติให้ผู้บริโภคสนใจในสินค้า การติดต่อกับสื่อท้องถิ่นเพื่อการโฆษณา การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า และการจัดแสดงสินค้าตามงานแสดงสินค้าชุมชน และงานแสดงสินค้า SMEs ส่วนด้านการตั้งราคาจำหน่าย สมาชิกสามารถนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบกิจกรรมในระดับมาก ได้แก่การกำหนดราคาจำหน่าย การกำหนดราคาแบบเจาะตลาดการกำหนดราคาแบบตัดดวง และการให้ส่วนลด

ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานและความปลอดภัยในการทำงานของกลุ่มผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงสู่ SMEs พบว่าโดยภาพรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.90 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ในการปฏิบัติงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.63 มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปัญหาเสียงดังในการทำงาน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.27 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงานและแนวทางการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานอยู่ในระดับดีมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมีค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า พฤติกรรมในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนวทางเพื่อเป็นการส่งเสริมให้พนักงานมีพฤติกรรมในการทำงานที่ดีขึ้น ๆ ไปอีก ดังนี้

5.3.1.1 นายจ้าง/บริษัท/กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ควรจัดหาอุปกรณ์ และ เครื่องมือป้องกันอันตรายที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อจำนวนพนักงานและจัดหาจำนวนบุคลากรให้เพียงพอต่องานที่ทำ

5.3.1.2 บริษัท/นายจ้าง/กลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน OTOP และ SMEs ควรจัดฝึกอบรมให้กับผู้ผลิต/พนักงาน โดยส่งเสริมให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การอบรมให้กับพนักงานใหม่ พนักงานเก่าแต่มีการย้ายงานใหม่ ไปจนถึงระดับหัวหน้างาน อบรมประจำปีเพื่อทบทวน ซึ่งในการอบรมแต่ละครั้งนอกจากการให้พนักงาน/ผู้ผลิตได้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกต้องและกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงงานแล้ว ต้องมีการนำเสนอเพื่อให้พนักงานทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุและชี้ให้เห็นว่าอุบัติเหตุสามารถป้องกันได้

5.3.1.3 บริษัทควรส่งเสริมในเรื่องของจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานและขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องเพื่อเป็นแนวทางในการลดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้น

5.3.1.4 เนื่องจากการแข่งขันในตลาดมีสูงทั้งตลาดคู่แข่ง ดังนั้นการออกแบบตราสัญลักษณ์ที่มีรูปแบบในภาพรวมดูเรียบง่ายสามารถสร้างความจดจำได้ดี รูปแบบต้องมีความสากลร่วมสมัยซึ่งจะสามารถขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตไปได้อย่างมากในอนาคต

5.3.1.5 ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีแนวโน้มเสื่อมโทรมรุนแรงส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร ระบบการผลิตภาคเกษตรยังต้องพึ่งปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขณะที่พื้นที่การเกษตรมีจำกัดและถูกใช้ไปเพื่อกิจการอื่นและปัจจุบันแรงงานมีแนวโน้มลดลง

5.3.1.6 การเชื่อมโยงผลผลิตการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่ายังอยู่ในวงจำกัดและล่าช้า เนื่องจากการพัฒนาเป็นแบบแยกส่วน ขาดการรวมกลุ่มอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังมีปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อความมั่นคงอาหารเช่นกัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยมีแนวโน้มว่าอาจมีความเสี่ยงในการเข้าถึงอาหารในอนาคตได้ และมีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและการส่งออกสินค้าอาหารของประเทศไทย

5.3.2 ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรขยายขอบเขตของการศึกษาในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและแนวทางการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานกับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าและโรงงานประเภทอื่น ๆ ด้วย

5.3.2.2 ควรศึกษาในปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยเพิ่มเติม เช่น ค่านิยมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ทัศนคติ บุคลิกภาพ การรับรู้ อุปสรรค แรงสนับสนุนทางสังคม และวัฒนธรรมองค์กร เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่าตัวแปรอื่น ๆ มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานและแนวทางการลดอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานหรือไม่